

Doporučení k přípravě a realizaci projektů specifického výzkumu

Ve fázi přípravy projektu

- **Projektové žádosti** věnujte dostatečnou pečlivost a dostatečně ji zkonzultujte s garantem (školitelem). Nemusí být rozsáhlá (i stručnost a výstižnost je velmi ceněná kvalita), ale musí z ní být jasné *čeho, proč a jak* chcete dosáhnout, jaké jsou plánované *výstupy* a zda téma nějak navazuje či přímo souvisí s *výzkumným zaměřením* disertační práce. Součástí by měl být i *harmonogram* postupu řešení. Samozřejmě součástí je *zdůvodnění finančních požadavků*. Pokud jde o strukturu jednotlivých položek, držte se předepsaných pravidel (pro každý ročník jsou vždy vyvěšeny na webu, včetně příkladu rozpočtu projektu).
- Zejména je třeba přesvědčivě popsat **odborné zaměření, metodologii a cíle** projektu. Je-li zde návaznost na další (již proběhlé, nebo souběžně běžící) projekty, uveďte to také.
- Ve fázi přípravy formulace cílů a metodologie je třeba uvážit (a důkladně prodiskutovat s mentorem/školitelem či s kolegy v projektovém týmu) zejména následující: 1) Jak široká má být položená výzkumná otázka/cíl pro projekt roční délky, aby byl projekt vůbec realisticky splnitelný? 2) Nakolik musíme již dopředu znát (a nakolik opravdu známe) současný stav poznání, abychom dokázali rozumnou otázku formulovat (abychom neřešili již dávno vyřešené)? 3) Nakolik si musíme být jisti, že to vůbec uspokojivě vyřešit lze (abychom neřešili neřešitelné)? 4) Jak typ a formulace výzkumné otázky determinují metodologii (nebude položena otázka např. vyžadovat provedení kvantitativního či kvalitativního empirického výzkumu)? Budou stačit doktrinární metody?
- **Výstupy** je třeba plánovat ambiciózně, uměřeně k požadovaným finančním prostředkům, ale zároveň realisticky. Není dobré plánovat přehnaný počet výstupů, které potom nebude možno splnit, nebo je bude možno splnit pouze v nedostatečné kvalitě. Preferenci má **kvalita před kvantitou**. Zcela přiměřeným výstupem je tak například jedno vystoupení na kvalitní prestižní konferenci a jeden velký významný článek typu *Jimp* či *Jsc*. V kategorii *Jost* např. dva články. U ročního projektu není ani zpravidla prostor pro nic dalšího, má-li být skutečně dosažena kvalita výstupů na úrovni standardně vyžadované u disertačních prací, což je předepsáno a očekáváno. Nejde o vyprodukování „výstupů pro výstupy“, jde o jejich odborný obsah a přínos. Ten bude třeba v závěrečné zprávě zdůvodnit a obhájit.
- Výhodou je vymezit výstupy **konkrétně** – ať již tematicky (aby bylo zřejmé, že víte, k čemu směřujete), tak z hlediska typu (u časopisů *Jimp*, *Jsc*, *Jost*), případně i příklady konkrétních časopisů, do kterého míříte (samozřejmě to nevyklučuje pozdější změnu v případě kvalitativně srovnatelného časopisu). Roční projekty specifického výzkumu jsou kratší, než se může zdát. Jako startovací projekty (jistý předstupeň k pozdějším větším projektům) jsou skvělé (jsou také zatíženy minimální administrativou, přitom umožňují mnohé), ale je potřeba mít dobře promyšleno, jak je efektivně využít.
- **Monografie** doporučujeme jako výstupy plánovat výjimečně – v zásadě jedině tehdy, pokud je již máte vysoce rozpracované (již je hotová koncepce, máte načtené klíčové zdroje, promyšlené či dokonce napsané hlavní části a přesně víte, co bude kniha obsahovat). Od úplné nuly se kvalitní odborná monografie (nemá-li být pouhou karikaturou) za necelý rok téměř napsat nedá. Nejednou již v minulosti byly odevzdány příliš stručné a nedostatečně propracované texty, které potom nedělaly dobré jméno ani fakultě, ani svým autorům. Monografie může být rozumným výstupem ročního projektu např. tehdy, když navazuje na

předchozí postup, včetně předchozího projektu (v rámci kterého byly např. vytvořeny klíčové kapitoly), nebo pokud je plánována jako kolektivní monografie a práce se tak rozdělí mezi více autorů. Pak je ale třeba, aby jeden z členů řešitelského týmu zastával roli vedoucího autorského kolektivu a skutečně práce na monografii obsahově i organizačně vedl (nemělo by jít o pouhou formální pozici).

Ve fázi realizace projektu

- Realizaci, včetně případných změn projektu, **pravidelně konzultujte** s garantem (školitelem).
- Nakupujete-li **odbornou literaturu**, pak ji nakupte hned **v úvodní fázi** projektu. Má-li být využitelná pro dosažení cílů projektu (má se z ní čerpat při tvorbě publikačních výstupů), pak nedává smysl ji nakoupit až poté, co jsou texty odeslány k publikaci. Nákup literatury v prosinci je z hlediska čerpání prostředků v ročních projektech neobhajitelný.
- Jakékoliv požadované změny v projektu vždy **dopředu konzultujte s Martinou Augustinovou** (martina.augustinova@law.muni.cz). Dopředu se také raději ptejte v případě **čerpání financí** na jakékoliv méně obvyklé položky.
- Dodržte plánované **výstupy z hlediska kvantity i kvality**. Jakékoliv odchylky je třeba řádně zdůvodnit (například nebylo-li možno vyjet na konferenci, byl místo toho zaslán příspěvek do sborníku.) Změny musí ale zachovat celkovou kvantitu a kvalitu výstupů – například zásadně nelze nahradit plánovaný výstup typu Jsc či Jimp běžným příspěvkem ve sborníku (D) či prezentací na konferenci.
- **Preferenci má kvalita**. Vznikne-li v rámci projektu nějaký vynikající text, zkuste jej poslat do opravdu dobrého časopisu (typicky v databázi **WoS** či **Scopus**). U vynikajících časopisů, kde je náročnější a delší recenzní řízení, postačí pro úspěšné splnění projektu právě **připuštění do recenzního řízení**. U ročního projektu by jinak nebylo kompletní dokončení publikačního procesu časově zvládnutelné. Text článku spolu s potvrzením o přijetí poté přiložíte k závěrečné zprávě. U mnohých témat je možné text, je-li plánován k publikaci v češtině, psát rovnou tak, aby splňoval mezinárodní standardy kvality a tematické relevance. Po určité úpravě jej lze potom zkusit publikovat i v zahraničním časopise, pokud to časopis umožní (při vykazování výstupů je ale samozřejmě třeba uvést, že obsahově jde o podobný/jen mírně upravený text). Může jít ale pro začátek o jednu z cest, jak začít s publikacemi v zahraničí. U některých témat dává smysl text cílit rovnou do zahraničního časopisu.
- Kvalitní výstupy typu **Jsc** mohou být publikovány i v **Časopise pro právní vědu a praxi**. Je zařazen do databáze Scopus a je svou kvalitou výrazně jiný, než býval v minulosti. Recenzní řízení je náročné (vždy jsou zpracovány dvě nezávislé recenze) a probíhá zcela anonymně; nerozlišují se přitom nijak doktorandské publikace. Jediným sledovaným parametrem je **kvalita**. (Běžně se tak stává, že doktorandský text dostane přednost před textem některého z akademiků). Připuštěny (resp. vítány) jsou přitom i články s **větším rozsahem** (klidně i 30-50 stran), jsou-li skutečně kvalitní. Odpadá tak argument omezeným rozsahem, který u řady jiných časopisů skutečně působí. Pro publikace částí disertačních prací je takový rozsáhlejší formát ideální, umožňuje dostat se v řešeném tématu skutečně do hloubky. Stejně tak tomu je u mnohých zahraničních časopisů. Jistě že samotný rozsah není tím rozhodujícím, nicméně u řady témat klíčový je. Výběr časopisu, který je rozsahem příspěvků hodně omezen (často např. Bulletin advokacie), nedává příliš smysl.

- V publikačních výstupech nezapomeňte vždy uvést **dedikaci na projekt** (tj. uvést, že text vznikl s podporou konkrétního projektu: „Tato studie/publikace/výstup vznikl/a na Masarykově univerzitě v rámci projektu "... (vepište název projektu)" číslo .... (číslo projektu z ISEPu) podpořeného z prostředků účelové podpory na specifický vysokoškolský výzkum, kterou poskytlo MŠMT v roce ...“ / „ This report/book/publication was written at Masaryk university as part of the project "... (name)" number ... (from ISEP) with the support of the Specific University Research Grant, as provided by the Ministry of Education, Youth and Sports of the Czech Republic in the year.....“ a **afiliaci k fakultě** (tj. že jste studentem či zaměstnancem PrF MU, např.: „*Katedra teorie práva, Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Brno*“). Typicky se dedikace uvádí v poznámce pod čarou u názvu článku, afiliace v poznámce pod čarou u jména autora.
- Abyste výstupů dosáhli, naplánujte si v úvodu projektu **harmonogram** (měl by být již součástí projektové žádosti) a dodržte jej. Nenechávejte plnění až na konec projektu. Nemuselo by se podařit výstupy dosáhnout v požadované kvalitě, případně je dosáhnout vůbec.
- Jsou-li výstupy realizovány ve **spoluautorství**, včas se dohodněte na rozdělení práce. Je také třeba dodržet celkovou koncepci a metodologickou i tematickou jednotnost publikace. Na mnohých kolektivních monografiích je až příliš vidět, že jednotlivé kapitoly vznikaly zcela izolovaně, bez jakéhokoliv vedení autorského kolektivu (kapitoly se například náhodně překrývají, nijak na sebe nenavazují apod.) Pak nejde o monografii v pravém slova smyslu a jde spíše o sborník samostatných příspěvků. V autorském kolektivu se vždy někdo musí ujmout role vedoucího týmu.
- V případě, že výstup nebude v době odevzdávání závěrečných zpráv finálně publikován, je třeba nesplnění vysvětlit a odůvodnit. Součástí závěrečné zprávy pak musí být alespoň potvrzení o přijetí výstupu k publikaci/recenznímu řízení. Současně musí být výstup vložen do univerzitního repozitáře.
- Pokud je mezi výstupy plánováno konferenční vystoupení, zaměřte se především na **kvalitu konference** – složení odborného panelu, osoby garantů, formát konference (bude dostatečný prostor pro diskuse, nebo jen každý bez jakékoliv zpětné vazby odvykládá svůj příspěvek a jde se na kávu?) i samotný prostor pro přednesení příspěvku (je-li na každé vystoupení plánováno třeba jen 5 či 10 minut včetně diskuse, je konference zpravidla k ničemu). Konferenci využijte samozřejmě jako fórum pro prezentaci dosažených výsledků, získání dobrého jména a navázání cenných kontaktů, ale jde i o příležitost pro získání zpětné vazby k (pracovní verzi) textu, kterou později (po zapracování získaných podnětů) můžete odevzdat k publikaci do vynikajícího časopisu (finální článek tedy může být díky konferenci o to lepší). Platí přitom, že na konferencích, které vydávají sborník před jejich konáním, resp. požadují plný text příspěvku dopředu, zpravidla získáte lepší zpětnou vazbu.

U mnohých, zejména zahraničních konferencí, je i samotná publikace ve sborníku velmi cenným výstupem, jde-li o konferenci odborně kvalitní s vybraným okruhem účastníků (kde probíhá skutečné náročné recenzní řízení a kde již samotná možnost na konferenci vystoupit je výsledkem určitého předvýběru). Řada konferencí ale tyto parametry nesplňuje – vystoupit na ní může každý a ve sborníku se otiskne v podstatě cokoliv. Takové konference toho mnoho nepřinesou. I méně prestižní konference jsou jistě pro začátek doktorského studia vhodné, zejména pro získání prvních zkušeností. Vždy se musí nějak začít. Jako samostatný výstup projektu specifického výzkumu se ale úplně nehodí. Měly by být následovány nějakou kvalitativně vyšší úrovní.